

Programma Eems-Dollard 2050 en Waddenacademie presenteren

Contouren Monitoringplan Eems-Dollard 2050

Programma Eems-Dollard 2050

De Eems-Dollard is de enige plek in het Nederlandse wadengebied waar de rivier nog vrij in zee stroomt. Dat maakt dit zogeheten 'estuarium' tot een uniek natuurgebied met grote aantrekkingskracht op vogels en andere diersoorten. In het MIRT-onderzoek (2016) naar de ecologische toestand van de Eems-Dollard bleek echter dat huidige ecologische toestand van het Eems-Dollard estuarium slecht is. Door indijking, vaargeulverdiepingen en sluizen is het estuarium ingesnoerd en zijn de karakteristieke geleidelijke overgangen tussen zoet en zout water en tussen land en water grotendeels verdwenen. Tegelijk is sprake van een onnatuurlijk hoge slibconcentratie in het water.

In het kader van het Programma Eems-Dollard 2050 werken Rijk, provincie, waterschappen, gemeenten en natuurorganisaties met steun van Europese en nationale fondsen aan diverse projecten met als doel de troebelheid in het water te verminderen en het herstellen of toevoegen van natuurlijke leefgebieden langs de randen van de Eems-Dollard. Dit doet het programma waar mogelijk in combinatie met het versterken van de waterveiligheid, de recreatieve beleving en economische versterking van het gebied.

Daarbij werkt het programma langs drie sporen:

1. Uitvoeringsprogramma Vitale kust
2. Innovatieprogramma Nuttig toepassen slib
3. Verkenning Hydromorfologische verbetering
4. Samenwerking met Duitsland.

Contouren monitoringprogramma Eems-Dollard 2050

De werkzaamheden het programma Eems-Dollard 2050 strekken zich over een lange periode uit. In die periode komt nieuwe kennis beschikbaar en vinden nieuwe ontwikkelingen plaats. Dat kan

aanleiding geven om de koers gaandeweg bij te stellen. Daarom is adaptief werken het uitgangspunt van dit programma. Monitoring vervult daarbij een centrale rol om de resultaten van projecten te kunnen beoordelen en te kunnen besluiten over mogelijke opschaling van projecten. Met de reservering van middelen uit het Waddenfonds is ook als voorwaarde gesteld dat een monitoringsplan wordt ontwikkeld voor het adaptieve programma.

Het programma Eems-Dollard 2050 en de Waddenacademie hebben daartoe gezamenlijk afgesproken de contouren voor een Monitoringprogramma te ontwikkelen. Deze Contouren voor het Monitoringprogramma vormt het advies aan het Programma ED205 voor een definitief op te stellen operationeel meetplan.

Monitoring nader uitgewerkt

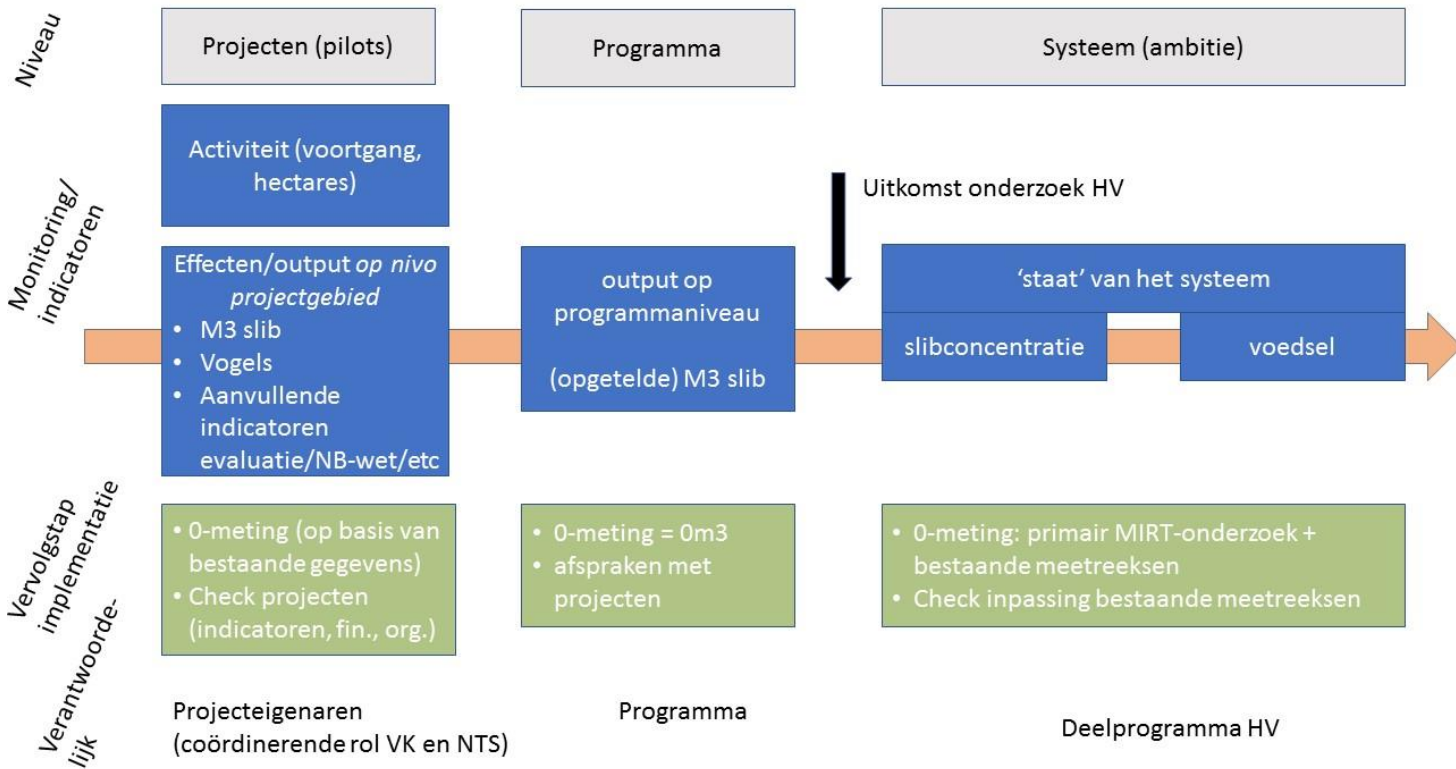
De monitoring als instrument binnen het *adaptief* Programma ED2050 heeft drie functies:

- monitoring op projectniveau, gericht op het beschrijven van activiteiten en het meten van resultaten of effecten van de individuele projecten binnen het programma;
- monitoring op programmaniveau, gericht op de tussendoelen om in het kader van 'leren door doen' te bepalen of en zo ja welke opschalingsstap of nieuw project nodig is;
- monitoring op systeemniveau, gericht op het meten van effecten ten opzichte van het streefbeeld.

Op projectniveau gaat het daarbij vooral om het in beeld brengen van de resultaten van individuele projecten, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen de monitoring van de activiteiten (b.v. hoeveelheid gebaggerd slib, aantal hectares kokkelakkers en broedeiland) en die van de korte tot middellange effecten (bv. mate van slibvangst, opbrengst kokkelteelt, aantal broedvogels op een broedeiland). Op programmaniveau zijn we vooral geïnteresseerd in de geaggregeerde resultaten van de projecten, bijvoorbeeld met een op te stellen slibbalans. Op gebieds- of systeemniveau worden de effecten op de slibconcentratie en primaire productie, alsmede de ontwikkeling van de natuur in het Eems-Dollard gebied als geheel in beeld gebracht.

Op projectniveau ligt de verantwoordelijkheid voor de monitoring vooral bij de individuele projecteigenaren, op programmaniveau ligt de verantwoordelijkheid voor de aggregatie bij het programmama. Voor de monitoring op gebieds- of systeemniveau wordt zoveel mogelijk gebruik

gemaakt van de huidige monitoringsreeksen in het gebied. De verantwoordelijkheid hiervoor berust bij het programmamanagement ED 2050 in samenwerking met RWS.

Implementatie

In de Stuurgroep Ecologie en Economie in Balans van 2 oktober 2017 is kennisgenomen van het eindrapport en zijn de stappen om te komen tot een operationeel Meetplan vastgesteld. Daarbij is gezamenlijk de intentie uitgesproken om medio 2018 te komen tot een definitief Meetplan. Het meetplan geeft aan welke partij welke monitoringsgegevens verzamelt, wanneer dat gebeurt en hoe de financiering geregeld is. Het Meetplan bevat in ieder geval een slibbalans. Ook de meting van zwevende stof en primaire productie in het water maken onderdeel uit van het meetplan.

Het Meetplan wordt, voorafgaand aan de vaststelling, voor advies voorgelegd aan het Waddenfonds en Waddenacademie. Dit meetplan zal uiterlijk 1 juli 2018 door de Stuurgroep zijn vastgesteld om uiterlijk 1 januari 2019 operationeel te zijn.

De verzamelde informatie wordt vastgelegd in een jaarlijks Monitoringverslag, dat jaarlijks rond de zomer verschijnt. Een eerste proeve van het Monitoringverslag 2017 verschijnt op 1 maart 2018. Deze proeve geldt tevens als 0-meting en als basis voor beoordeling van de volledigheid van het Meetplan. Het programma Eems Dollard 2050 zal de proeve benutten om scherper te krijgen welke gegevens nog ontbreken om tot een volledig meetplan te komen.